

KAN TREKKE OSS UT: Departementet innrømmer ikke at de har villedet Stortinget i spørsmålet om Statoils interesser i tjæresand i Canada, skriver innleggsforfatteren. På bildet en klimaaktivist foran BPs hovedkvarter i London. Foto: AFP/Scanpix

Villeder Stortinget

Beate Sjøfjell

Førsteamanuensis dr. juris. Det juridiske fakultet i Oslo

TJÆRESAND: Min redegjørelse for Statens rettslige handlingsrom i tjæresandsaken på Stortinget forrige mandag overrasket tilhørerne fordi Olje- og energidepartementet skriftlig har gitt uttrykk for en lovforståelse som til dels er i direkte motstrid med det jeg sa (se Innst. 144 S (2009-2010)).

Noen ganger vil det kunne være faglig uenighet om hvordan loven er å forstå. Slik er det ikke i dette tilfelle: Olje- og energidepartementets utlegning av hva allmennaksjeloven setter av formelle rammer for majoritetsaksjonæren Staten, er rett og slett uriktig.

Olje- og energidepartementets svar slik det er gjengitt i Dagbladets oppslag 12. mai går rundt grøten: Departementet innrømmer ikke at de har villedet Stortinget med hensyn til jusen i saken, og de forsøker heller ikke å imøtegå det jeg har sagt. Dette kan medføre fortsatt uklarhet for stortingsrepresentantene om hva som egentlig er de rettslige rammene for Staten som majoritetsaksjonær i Statoil.

DET FØRSTE gale utsagnet: «Som følge av de formelle rammene gitt i allmennaksjeloven skal ikke aksjeeierne, det være seg majoritets- eller minoritetsiere, gripe inn i

saker som ligger under styrets kompetanseområde». Generalforsamlingen er selskapets øverste organ.

Generalforsamlingen kan gi rettslig bindende pålegg til styret om selskapets generelle strategi, og i enkeltsaker. Det andre utsagnet handler om de uformelle møtene som majoritetsaksjonæren Staten har med Statoil: «Slike møter avholdes innenfor rammen av aksjelovgivningen og statens prinsipper for godt eierskap».

Uformelle møter mellom aksjonær og selskapet er ikke nevnt i allmennaksjeloven. Loven verken tillater eller forbyr slike møter. Ja, det er vanlig praksis med slike møter og retningslinjene for god «corporate governance» anbefaler dialog mellom aksjonær og selskap, i tillegg til kommunikasjonen som skjer på generalforsamlingen. Å si at slike møter er «innenfor rammen av aksjelovgivningen», er imidlertid villedende.

DISSE TO utsagnene gir til sammen et galt bilde av at loven fastsetter at aksjonærenes innflytelse over selskapet kun kan skje gjennom dialog i uformelle møter, og at aksjonærene ikke kan instruere styret på generalforsamlingen.

Det ubehagelige spørsmålet man sitter igjen med er: Vet Olje- og energidepartementet ikke bedre, eller er dette et forsøk på å bruke loven som et skjold for å forhindre en åpen debatt på Stortinget om hvorvidt Staten skal trekke Statoil ut av tjæresanden?